

Ніколаєнко Ю. М.
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Науковий керівник:
завідувач кафедри мов і методики їх викладання
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка,
кандидат педагогічних наук, доцент
Мірошник І. В.

КАЗКОТЕРАПІЯ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Дошкільний вік – це найважливіший період формування морально-гуманістичних цінностей. Одним із ефективних засобів пізнання світу літератури, світу дружніх, гуманістичних, високоморальних стосунків і взагалі навколишнього світу у дошкільному віці є казка. У чарівний світ казки дитина потрапляє змалку. Казка, як і гра, є необхідним етапом дорослішання дітей.

Поняття казки та дослідження її ролі у вихованні дітей здавна привертає увагу представників різних шкіл і галузей науки, особливо фольклористів, літературознавців, психологів тощо.

Зміст казок, що передається людьми з покоління в покоління, дає відповіді на важливі питання, адже історія розвитку взаємин між людьми закладена в сюжетах багатьох казок. Для дошкільнят характерне емоційне та чуттєве сприйняття світу, а важлива для дитини інформація краще засвоюється через яскраві образи. Тому такі психотерапевтичні підходи, як казкотерапія, вважаються найбільш успішними та ефективними в лікуванні емоційних і поведінкових розладів у дітей [1; 3].

Саме психотерапевтичні казки дозволяють дітям подолати свої страхи, тривоги, виправити негативні риси характеру. Вони також допомагають дітям засвоїти загальноприйняті морально-етичні норми та вчать їх соціально прийнятним способам вираження своїх емоцій. У казках деталізуються конкретні схеми дій, що виконуються в певній послідовності. Це дуже важливо для дітей – дізнатися про причину події та її наслідок.

Казкотерапія – це комплексна діяльність, у якій дії в уявних ситуаціях пов'язані з реальним спілкуванням, спрямована на самостійність, активність, творчість, регулювання власного емоційного стану дитини. Казкотерапія – це метод використання форми казки для інтеграції особистості, розвитку її творчих здібностей, покращення взаємодії з навколишнім світом [2].

Слухаючи чи розповідаючи казку, дитина звикає до історії, у неї формується вміння уявити себе на місці інших. Саме тому казки є надзвичайно ефективним виховним засобом. Під час казкотерапії діти вчаться створювати словесні образи, вигадуючи їх, діти підвищують свій уявний потенціал – їх внутрішній світ стає багатшим і цікавішим, адже так діти вчаться формувати думки. За допомогою аналогії та метафори ми розмовляємо з дітьми мовою казки, створюємо не лише образи, а й розкриваємо у формі казкових образів негативні емоції дітей. Ми поступово перетворюємо цей негатив на позитив – і попутно змінюється досвід

дитини, адже казковий щасливий кінець обов'язковий. Під час гри дитина перевтілюється у казкового героя, який може спокійно розповідати про свої почуття та думки.

Саме у процесі читання казок діти засвоюють необхідні моделі поведінки, вчаться реагувати на життєві ситуації та підвищують рівень усвідомлення себе та інших, адже казку легше зрозуміти, ніж пояснення дорослих.

Виховна функція казки відома з давніх-давен, багато казок передавалися в усній формі і вже набули статусу народних. Слухаючи казки, дитина вчиться відрізняти правильні вчинки від неправильних, добрих героїв від злих, бачить негативні наслідки поганих вчинків [4].

Виховний ефект досягається без символів і моралі, дитина природним чином здобуває нові знання про світ і себе. Віра в те, що добро перемагає, що завжди можна вирішити будь-яке завдання, залишаючись при цьому чесною і доброю людиною, найпозитивніше впливає на характер дитини. Вона стає впевненішою, сміливішою, рішучою, вчиться бути вдячною батькам та друзям і готова допомагати іншим. Добра казка навчить дітей хорошій поведінки, прищепить важливі для успішного життя якості, впорається з дитячими страхами. Тому казка є надзвичайно важливою складовою виховання дітей дошкільного віку.

Література

1. Данилюк І. В. Казкотерапія як метод психологічного впливу на особистість. *Психологічний часопис*. 2019. Т. 5, № 6. С. 161–173.
2. Машовець М., Карнаухова А. Вплив казки на формування особистості дитини : моральний аспект. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 7. С. 20–24.
3. Садова І. Казкотерапія – сучасний метод роботи з дітьми, які мають особливі потреби. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. Вип. 11. С. 293–298.
4. Туженкова Ю. Духовно-моральне виховання дошкільників. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. № 9. С. 31–36.

Ольховик Р. А.
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук, доцент
Гергуль С. М.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЄКТІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Позакласна робота з іноземної мови досить важливий компонент освітнього процесу вивчення іноземної мови, адже може стати одним з важливих спонукальних мотивів до активного оволодіння мовою учнями. Саме ця форма дозволяє вийти за межі обов'язкових навчальних програм і дозволяє застосувати неоднорідну систему заходів і новітні методики навчання іноземних мов.

З методичної точки зору одним з найбільш цікавих і доречних у цьому сенсі видів діяльності постає проєктна діяльність для учнів старшого підліткового віку. Наведемо аргументи на користь реалізації такого виду діяльності у позакласній роботі з іноземної мови для цієї вікової групи.